

REDACTIA
și ADMINISTRATIA:
Deák Ferenc-utca 35.

Articoli și corespondențe pentru publicare se trimit redacțiunii.

Concurese, inserțiuni și taxele de abonament se trimit administrațiunii tipografiei diecezane.

BISERICA ȘI ȘCOALA

FOAIE BISERICESCĂ ȘCOLASTICĂ, LITERARĂ ȘI ECONOMICĂ.

APARE ODATĂ ÎN SĂPTĂMÂNĂ: DUMINECĂ.

ABONAMENTUL:

Pe un an 10 coroane.
Pe jum. an 5 coroane.

Pentru România și străinătate:

Pe un an 14 franci
Pe jum. an 7 franci.

Telefon pentru oraș și comitat Nr. 266

Școala civilă de fete din Arad.

Anunțul școlar al școlii diecezană de fete din Arad a apărut după șablonul vechiu fără nici o indicație a intrării în pomposul edificiu ce se înalță lângă reședința episcopescă. Ca să nu rămână lumea nedumerită în privința schimbărilor epocale ce se fac la școala civilă de fete cu internat din Arad, aducem următoarele la cunoștința onoratului public.

Școala este gata, mobilierul are să fie instalat și corpul didactic întregit până în a doua jumătate a lunii august așa, ca în 15/28 august, la Sântămărie, va fi și sfințită și predată destinației ei.

Școala este edificată pe două intravilane de o estindere de 1658 stăngeni □ în brazdă cu reședința episcopescă, jur împrejur încunjurată de grădini va se zică între cele mai prielnice condiții igienice chiar în centrul orașului. Un lărgământ cum puține școli orașenești vor avea în țară.

Departa din strada Deák Ferencz se vede un edificiu a cărui stil se deosebește de stilul șablonic a celorlalte case, este stilul românesc a școlii noastre de fete, care invoacă admirația lumii pasante. Lăuntru e tot așa pictat în motive românești ce-i dă farmecul unui cămin românesc.

Parterul este al gospodăriei, aici e și refectorul care comunică direct printr'o scară proprie cu etagiul I, ca elevele să nu vină în contact cu mișcarea externă. În etagiul prim sunt birourile, locuința directoarei și a unei profesoare, cu un cuvânt regimul școlii. În etagiul al doilea sunt salele de învățământ, cu sala de conversație, muzee, adică întreg domeniul instrucției. În etagiul al treilea sunt dormitoarele cu toate apartinențele lor. Dealungul edificiului spre curte se estinde un coridor închis în lărgime de 2 $\frac{1}{2}$ metri. Întreg edificiul, începând dela sale până la coridoare și toate încăperile laterale, este provăzut cu încălzire centrală după cel mai modern sistem și cu apeduct. Întreagă construcția este astfel concentrată încât în vremea ernii va avea o temperatură egală întreg complexul de încăperi cu desăvârșire lipsit de curente. Va se zică s'au

aplicat cele mai moderne avantagii de edificare pentru asigurarea igienei interne a institutului.

În internul intravilanului e un teritor quadrat pentru loc de joc, acesta va fi parcat la margini încât copilele vor avea și umbră la locul de joc. În lungul acestei piețe de joc e capela și sala de gimnastică, printre cari duce o poartă arhitectonic lucrată în grădina de pomi și legume. În grădina de pomi este contemplat să se facă patru paviloane pentru cele patru clase, ca vara să se țină prelegerile în liber între flori și pomi, o întocmire ce în străinătate a dat rezultate uimitoare prin înviorarea elevelor. Și prin aceste întocmiri se pune institutul nostru în categoria celor mai moderne școli de astăzi. După quadratul acesta a grădinei de pomi cu pavilioane urmează grădina de legume cu instalații pentru paserile domestice, ca părți întregitoare ale gospodăriei institutului. Aici vor face fetele praxa în grădinărit.

Școala e zidită pe intravilanele diecezane. Afară de aceste intravilane de mare valoare clădirile cu instalațiile interne se urcă la 300.000 coroane.

Învățământul va sta sub conducerea unui director de studii care va fi ales în luna august pe baza concursului publicat, iar internatul de o directoare ajutată de bone și de o menageră. Avem asigurarea că atât conducerea școlii cât și a internatului va fi depusă în cele mai competente mâni.

Din recunoștință față de Mecenatul Basarabean *Vasilie Stroescu* care a dăruit 100.000 coroane, școala va purta numele de școala Vasilie Stroescu. Suntem fericiți că am oferit dlui Stroescu satisfacția de a vedea cu ochii rodul jertfei sale, școala de fete întrupată.

Școala va sta sub administrația consistorului arădan, ajutat de Reuniunea femeilor române din Arad, care precum a știut să săvârșească minunea aceea de a pune în mișcare lumea românească de a contribui la ridicarea acestei școli va ști și în viitor să colaboreze la susținerea și înflorirea acestei școli menită a da educația femeii române.

Sub aceste auspicii se va face la Sântămărie sfințirea școlii de fete cu internat în Arad.

Nr. 3434/1913.

Anunț școlar.

Școala diecezană de fete din Arad.

— Cu internat și drept de publicitate —

Se aduce la cunoștința Onoratului Public, că înscrierile la școala civilă de fete cu internat din Arad pentru anul școlar 1913/14 se vor face în zilele de 19—23 august (1—5 septembrie) a. c., — în localitatea școlii (Strada Teleky).

Taxa pentru internat, pe întreg anul școlar este de 500 cor. și didactru 50 cor.

Taxa de întreținere este a se plăti *anticipativ* în 4 rate de câte 125 cor. și anume: la 1 sept., 1 nov., 1 febr. și 1 april al anului școlar, **la Administrația casei Consistorului, în persoană sau cu poșta.**

Rata primei a taxei de internat este a se plăti înainte de înscriere.

Pentru această taxă elevele vor primi:

1. **Instrucțiunea** recerută pentru clasele I—IV civile, educațiune religioasă-morală, deprindere în conversația română, maghiară și germană, apoi instrucție în economia de casă, deprindere în pregătirea bucatelor croit și cusut.

2. Locuință în odăi igienic îngrijite, provăzute cu mobile necesare.

3. Vipt întreg și anume: *dejun* (cafea cu lapte), *prânz* (2 plesse, iar duminica și în sărbători 3—4 plesse), *ugină* (cafea cu lapte) și *cină* (două plesse).

4. Spălat luminat, încălzit și tot la două săptămâni baie (scaldă).

Afară de taxa de întreținere elevele interne mai au a solvi 10 cor. pentru medicină (pe întregul an), pentru care taxă elevele interne vor primi în caz de lipsă îngrijire medicală și medicamente.

Pentru **instrucțiunea de pian** se plătește lunar o taxă de 10 cor. (3 ore la săptămână).

Atât elevele externe, cât și cele interne vor plăti odată pentru totdeauna la prima înscriere 6 cor. ca taxă de înscriere.

Înainte de înscriere, fiecare elevă, care vrea să fie internă, va avea să dovedească plătită taxa de întreținere.

Tot la înscriere fiecare elevă va avea să mai plătească: pentru **biblioteca școlară** 2 cor.; pentru **anuar** 2 cor.

Taxele de înscriere, medicină, anuar și pentru bibliotecă se vor plăti la direcțiunea școlii deodată cu înscrierea. Tot la direcțiunea școlii va trebui plătită lunar și *anticipativ* taxa de pian.

Elevele externe vor plăti didactru 80 cor. la an, care asemenea se va solvi anticipativ, în 4 rate egale de câte 20 cor. și anume: rata I la înscrierea din septembrie, rata a II la 1 nov.; rata III la 1 febr. și rata a IV la 1 april al anului școlar, deasemenea la **direcțiunea școlii.**

Elevele *interne*, cari ar absentă din internat în decursul anului școlar din cauză de morb sau din alte cauze, — fie absentarea mai lungă ori mai scurtă, — vor avea să plătească *întreagă* taxa de întreținere, dar numai în cazul când eleva respectivă, pe lângă toate că va fi absentat, ar putea fi admisă după lege la examen public ori privat.

Elevele, cari ar intra mai târziu în internat vor avea să plătească *întreagă* taxa care cade pe *cvartalul* în care vor fi primite în internat.

În clasa I civilă se primesc eleve cari dovedesc, că au absolvat cu succes cel puțin 4 clase elementare

ori, în lipsă de certificat școlar, vor prestă examenul de primire.

În celelalte clase se primesc eleve, cari dovedesc prin atestat școlar, că au absolvat cu succes clasele premergătoare la școală de categoria școlii civile.

Absolventele clasei a VI-a elementare se primesc pe baza unui examen de primire, în clasa corespunzătoare etății lor și rezultatului dovedit la examenul de primire. Supunerea la examenul de primire e împreună cu o taxă de 20 cor.

Elevele, cari se înmatriculează pentru primada la școală, au să producă: *extras de botez* (din matricola bisericească), *atestat școlar* din clasa precedentă și *certificat de revaccinare*; — celelalte eleve au să prezinte numai atestatul școlar.

Fiecare elevă internă are să aducă cu sine: 1 saltea (mădrat), un covorel lângă pat, 2 perini cu 4 fețe, 1 paplomă cu 2 cearșafuri de desupt (lepedee) și 2 cuverturi albe (acoperitoare de pat), 6 bucăți de rufe, schimburi din fiecare și anume: 6 cămeși, 6 camizoane, 6 pantaloni, 6 părechi pe ciorapi, 4 rochițe, 12 batiste, 6 ștegere, 3 serviete, toate cu monogramuri proprii, apoi tacâmuri: cuțit, furculiță, lingură mare și linguriță, 2 pahare (1 pentru beut, iar altul pentru dinți), 1 lavor (lighian), 4 cârpe pentru șters lavorul; perie de cap, de dinți și de haine; peaptan și foarfeci, haină de port și 4 șurțe negre, 1 palton (haină de iarnă), o pelerină vânătă, 2 părechi de ghete și 1 ploier.

Afară de aceste, fiecare elevă internă ori externă, îndată dela începerea anului școlar are să se provadă cu recerutele *manuale și revizite de învățământ*, și cu revizitele de scris, de lucru de mână (și de muzică cine voințe).

Pentru lucrul de mână și pentru alte trebuințe se va depune, **la mâna directorii internatului** o sumă oarecare de bani, despre care se va purta socoteala.

Elevele la înscriere au să fie însoțite de părinții sau îngrijitorii lor.

În privința uniformei, care va fi modestă, se vor lua la vremea sa dispozițiuni din partea directorii internatului, ca să fie cât de ieftină și bună.

Prelegerile se vor începe fără nici o amânare în 24 august (6 septembrie), și dela acest termin elevele vor putea fi primite numai cu concesiune specială din partea Consistorului diecezan.

Arad, din șed. cons. dela 20 iunie (3 iulie) 1913.

Consistorul rom. ort.
din Arad.

Nr. 3902/1913.

Anunț școlar.

Se aduce la cunoștința celor interesați, că petițiunile de primire în institutul teologic gr. ort. român din Arad, pe anul școlar 1913/14 au să fie înaintate subscrisului Consistor, cel mult până la 6/19 august 1913, instruite cu:

1. Atestat de botez extradat în timpul cel mai recent.

2. Testimoniu școlar, prin care se dovedește că are pregătirea recerută prin regulamentul institutului.

3. Atestat de moralitate dela oficiul parohial la care aparține, vidimat și de protoprezbiterul tractual.

4. Atestat medical despre starea sanitară și întregitatea membrilor corporale.

5. Petițiunile au să fie provăzute cu timbru de una cor., încât nu vor fi ajustate cu atestate de paupertate.

6. Petenții sunt avizați să scrie corect locul ubicațiunii și posta ultimă, apoi să alătore și marce postale recerute pentru a li-se putea trimite rezoluția în scrisoare recomandată.

Arad, la 27 iunie (10 iulie) 1913.

*Consistorul gr.-ort. român
din Arad.*

Anunț școlar

Institutul ped.-teol. gr. or. român din Arad.

În 17/30 august se vor ține examenele de emendare și private în ambele despărțăminte.

În 19 august (1 septembrie) înscrierile la ambele despărțăminte.

În 20 august (2 septembrie) Chemarea Duhului Sfânt și începerea prelegerilor.

Competenții la despărțământul teologic au să-și înainteze petitele de primire direct la Venerabilul Consistor ort. rom. din Arad, pe termenul ce-l va fixa Venerabilul Consistor la timpul său în „Biserica și Școala”. Aceste petite au să fie ajustate cu 1. Atestat de botez estradat în timpul mai recent. 2. Testimoniu școlar, prin care să dovedească, că are pregătirea recerută prin regulamentul pentru parohii. 3. Atestat de moralitate dela oficiul parohial, la care aparține, vidimat și de protopresbiterul tractual. 4. Atestat medical despre starea sanitară și întregitatea membrilor corporale.

5. Petițiunile au să fie provăzute cu timbru de una cor., încât nu vor fi ajustate cu atestat de paupertate.

6. Petenții să scrie corect locul ubicațiunii și posta ultimă, mai departe să alătore și mărcile postale recerute pentru a li-se putea trimite rezoluția în scrisoare recomandată.

Competenții la despărțământul pedagogic își înaintează petitele pentru beneficiu alumneal asemine direct la Venerabilul Consistor.

Primiriile la despărțământul pedagogic se fac în ziua fixată de direcțiune, pentru anul școlar 1913/14 în 19 august (1 septembrie). Dar prealabil încă se pot anunța îndată după terminarea anului școlar 1912/13.

Competenții au să se prezenteze la primire în persoană, după posibilitate cu părinții ori tutorii lor.

Dela competenții la pedagogie se recere, ca să fie întregi corporalminte, să aibă auz muzical, să fie implinit deși al 14. an al etății, dar să nu fie trecuți peste 18 ani; să aibă testimoniu depe a 4 clasă gimnazială, reală ori civilă extras de botez provăzut cu clauzula oficiului parohial, că aparțin tot confesiunii ortodoxe. Atestat despre cetățenia ungară (honországi bizonyítvány) dela antistia comunală.

Taxele de întreținere în seminar fac 400 cor., iar în alumneal 300 cor. la an, întrucât nu vor fi urcate prin Venerabilul Consistor pe anul școlar 1913/14.

La înscriere să se prezinte fiecare elev cu testimoniu anului precedent, cu chitanță despre achitarea ratei I (200 cor. la teologie, 140 cor. la pedagogie) și cu chitanță dela librăria diecezană despre cărțile prescise pentru anul școlar 1913/14. Mai departe

la înscriere fiecare elev să achite taxele de înscriere, anume, didactrul, taxa medicală, fondul bibliotecii, fondul tinărimii, fondul tipăriturilor, societatea de lectură, cari împreună fac, la despărțământul teologic 51 cor. 40 fil., iar la despărțământul pedagogic 24 cor. 40 fil.

În legătură cu aceasta se aduce la cunoștința privatistilor, că de privatisti vor fi considerați și vor fi admiși la examenul dela finea anului școlar numai aceia, cari primiți de Venerabilul Consistor la curs privat se vor anunța ca atari pentru înscriere la termenul înscrierilor fixate în acest anunț și vor achita didactrul prescrist, anume 54 cor. 40 fil. la despărțământul teologic și 34 cor. 40 fil. la despărțământul pedagogic.

Ceice nu s'ar prezentă la examen cu finea anului școlar pentru care a achitat, didactrul, nu-și mai pot forma pretenziune asupra didactrului achitat, ci li-se dă voie a se mai înscrie odată la începutul anului școlar proximo, având a achita din nou didactrul prescrist, iar întrucât nici cu finea acestui an școlar nu se vor supune examenului, sau dacă făcând unul sau două examene finale și își întrerup studiul pe mai mult timp ca un an, își pierd dreptul de a mai putea fi înscriși și a face examen de pe cursul ori cursurile ulterioare la teologie.

Pe lângă acestea numai acel elev privatist va fi admis la examen, care va produce atestat de conduită, despre mărturisire și împărtășirea cu Sfintele Taine în postul Nașterii și al Învierii Domnului.

Nr. 1921/1913 șc.

Internatul gr. or. român din Beiuș.

Pentru primire elevilor în internatul diecezan gr. or. român, cari vor studia în anul școlar 1913/1914 în gimnaziul superior gr. cath. din Beiuș, se publică concurs.

Taxa de întreținere să fixază în 420 cor. la an, care se va solvi în patru rate egale, la mâna rectorului internatului și anume: rata I-ă 97 cor. 50 fil. la 2 septembrie a. c., când va avea să solvească fiește care elev, afară de aceasta sumă, și o taxă de 30 cor. pentru spălat, scăldat, medic, medicamente și folosirea mobilierului, precum și 2 cor. pentru augmentarea bibliotecii internatului, rata a II-a 97 cor. 50 fil. la 15 noembrie a. c., rata III-a 97 cor. 50 fil. la 1-a faur 1914 și rata a IV-a 97 cor. 50 fil. la 15 aprilie anul 1914.

Acei elevi, cari în decurs de 30 zile, socotite dela termenul de plată, nu și-au achitat taxa vor fi scoși din internat; iar acei, cari vor părăsi internatul, în decursul anului, din motive neacceptabile, vor trebui să desdauneze internatul cu câte 10 cor. de fiecare lună ce urmează.

Elevii, cari vor fi primiți în internat, vor avea să aducă cu sine: 1 saltea (strojac) pentru paie, 2 ciarciafuri (lepedee), 2 perini, 4 fețe de perini, 1 plapomă, 4 ștergare, 3 serviete, săpun, perii de dinți, perii de cap, perii de ghetă, 6 cămeși de purtat, 6 părechi de ismene, 10 ciorapi, 12 batiste, 2 rânduri de vestminte, de purtat, 1 palton de iarnă, 2 părechi de ghetă. Toate albiturile trebuie provăzute cu monogramă cusută cu fir (încât se poate numele de familie să se coasă întreg).

Acestea împreună se vor trece în 2 inventare, dintre cari unul se va păstra la superioritatea institutului, iar celalt va rămâne la elev.

Rugările pentru primire pe lângă plată sunt a se înainta la rectorul internatului până la 5/18 august a. c. iar rugările pentru primire gratuită, în același termen, subsemnatului Consistor.

Toate rugărilor au să se instruiască, cu următoarele documente:

1. Testimoniu de pe anul precedent.
 2. Atestat medical, că e deplin sănătos.
- Recursurile pentru a fi primit gratuit se vor instrui și cu următoarele documente:
3. Estras de botez provăzută cu clauzula, că aparține bisericii ort. române.
 4. Atestat de sărăcie dela antistia comunală, legalizat și de preotul competent.

Elevii primesc, în internat, întreținere întreagă, adecă vipt, luminat, încălzit, spălat, scaldă precum și instrucțiunea în studii. De vestimente, studii, revizite școlare și didactru au să se îngrijească părinții respective reprezentanții legali ai elevilor.

Se observă, că elevii, cari în anul trecut au fost primiți în internat, fie pe lângă plată fie gratuit, au se petiționează din nou pentru a fi primiți.

Oradea mare, din ședința Consistorului eparhial ca senat școlar ținută la 25 iunie (8 iulie) anul 1913.

Vasilie Mangra
vicar episcopesc.

Nr. 1921/1913 șc.

Concurs.

Din partea Consistorului din Oradea-mare, pentru postul de rector la internatul nostru diecezan din Beiuș, se publică concurs.

Beneficiul împreună cu acest post este: locuință și proviziune întreagă în internat precum și 800 (opt sute) cor. în bani, plătiți în rate lunare anticipative.

Ceice vor recurge pentru aceasta funcțiune, vor avea să dovedească, că:

1. Sunt ort. români și aparțin ierarhiei mitropolitane gr. or. române din Ungaria și Transilvania.
2. Că au testimoniu de maturitate și cvalificațiune preoțească pentru parohii de clasa primă.
3. Că în serviciile anterioare au dovedit sârguință și purtare bună.
4. Că sunt necăsătoriți.

În lipsa de recurenți cvalificați sau acceptabili, vor fi admiși la concurs și teologi cu absolutorii în regulă.

Se observă, că alesul rector, amăsurat prescrierilor §-ului 6 din regulamentul pentru administrarea internatului, are permanent să locuiască în internat.

Recursele se vor prezenta acestui Consistor până incluzive în ziua de 1/14 august a. c.

Oradea-mare, din ședința Consistorului eparhial ca senat școlar ținută în 25 iunie (8 iulie) anul 1913.

V. Mangra,
vicar episcopesc.

XVI. Aviz pentru anul viitor.

(Dela școala comercială sup. gr. or. rom. din Brașov.)

Anul școlar 1913/1914 se va începe la 1-a sept. v. 1913. Inscrerile se fac la Direcțiune în zilele de 2, 3 și 4 septembrie v. 1913.

Pentru a se împiedecă o aglomerare prea mare de elevi în clasa I-a comercială și a se putea face o selecțiune mai bună a lor, conferința a adus următoarea hotărîre:

1. Prenotările pentru înscriere în clasa I. comercială să se facă în fiecare an prin adresă în scris până în 15 august st. v. la Direcțiune.

2. Lista celor prenotați să se pertracteze în conferința de începere a anului școlar, în care se va decide eventuala primire sau respingere.

3. Sub nici o împrejurare să nu se primească în clasa I. comercială un număr mai mare de elevi, decât cel admis de regulament adecă 45 de elevi.

4. Cei neinsinuați până la termenul fixat în punctul prim, precum și ceice nu vor prezenta la însinuare atestatele cuvenite, pot fi primiți la școală numai în cazuri de tot esecțiionale.

În clasa primă pot fi primiți numai acei elevi, cari au absolvat cu succes și pot produce atestat de trecere din clasa IV. gimnazială, reală sau civilă, dela o școală publică. La înscrierea tuturor se cere atestat școlar și atestat de botez.

Examenle supletorii și de emendare se vor ține în 2, 3 și 4 septembrie v. 1913. Cei ce vor întârziă atât dela acest examen, cât și dela înscriere, pot fi admiși numai dacă vor dovedi cu certificate demne de credință cauza întârzierii.

Examenle de privațiști se vor ține în 7 sept. v. 1913. Aceștia au însă a se însinua în persoană la Direcțiune cel mult până în 2 septembrie v. 1913.

Examenle de corigență de maturitate se vor ține în zilele de 9 și 10 septembrie v. 1913 la 7 ore dim. Examenul oral de maturitate de emendare se va ține în 13 septembrie v. 1913 la 8 ore dimineața.

A) Didactru și taxe școlare.

§ 1. Fiecare elev primit la școala comercială superioară gr. or. română plătește la prima înscriere o taxă de înscriere de 8 K.

§ 2. Didactrul anual pentru fiecare clasă e de câte 60 K de elev.

§ 3. Fiecare elev plătește pentru fondul de pensiune al profesorilor anual câte 10 K.

§ 4. Pentru amortizarea edificiului școlar se plătesc anual câte 20 K taxă edilă din partea fiecărui elev.

§ 5. Elevii de confesiuni streine decât cea greco-orientală și greco-catolică română, precum și cei din țări streine, plătesc taxele înșirate mai sus duple.

§ 6. La înscriere fiecare elev e dator a mai plăti următoarele taxe și competențe în suma întreagă:

- a) 3 K pentru certificat școlar
- b) 1 K pentru biblioteca profesorală și școlară
- c) 1 K pentru anuarul școlai
- d) 2 K pentru societatea de lectură.
- e) 6 K taxă de excursiuni și alte cheltuieli școlare
- f) 4 K pentru mijloace de învățământ și mobilier
- g) 50 bani pentru locul de patinat.

Dela plățirea acestor taxe nu poate fi scutit nici un elev sub nici un titlu.

§ 7. Toate taxele se plătesc direct la Eforia școlară și Direcțiunea are dreptul a primi și înscriere în școală numai pe acei elevi, cari aduc bilet de îndreptățire la înscriere dela Eforia școlară.

§ 8. Scutirea de taxele înșirate în paragrafi precedenți o face Eforia școlară.

B) *Taxele de examene.*

§ 11. Examenele de primire și examenul de clasă sunt libere de taxă.

§ 12. La examenul de clasă privat, din câte un singur obiect, se plătește o taxă de 6 K de fiecare obiect, care revine profesorului examinator din obiectul respectiv, plus taxa de K 14'30 pentru director și certificat școlar.

§ 13. Privatiștii plătesc pentru fiecare examen de clasă toate taxele înșirate în acești paragrafi, plus taxa de examen de K 80 și taxa de certificat de K 2'30.

§ 14. La examenul de diferență nu se plătește didactru, ci o taxă de examen de K 120 și K 2'30 pentru testimoniul de clasă.

§ 15. Absolvenții școlii au a plăti deodată cu înaintarea cererii pentru examenul de maturitate o taxă de examen de 20 K, taxă de testimoniul de maturitate 6 K și taxă pentru caietele de maturitate 4 K.

La examenul din câte unul sau două obiecte, precum și la repetiția examenului întreg, se plătește taxa de 20 K și caietele.

§ 16. Nimeni nu poate fi scutit de achitarea taxelor înșirate în §§ 12, 13, 14, ci ele trebuie achitate complet deodată cu înaintarea cererii concesiunii de examen. La caz de respingere a cererii, taxele plătite se restituie petentului. Dacă însă petentul nu se supune la examen la termenul fixat din orice cauză, pierde taxele plătite.

§ 18. Elevii de confesiuni streine decât cea greco-orientală și greco-catolică română, precum și cei din țări streine, plătesc taxele de examene duble.

C) *Taxele de certificate școlare.*

§ 19. Libere de taxe sunt numai conduitele semestrale și certificatele școlarelor ordinari din cl. I și II com. dela finea anului.

§ 20. Oricare alte certificate sunt supuse la taxe și anume:

a) Certificatul anual sau semestral de pe unul din cei 3 ani ultimi costă 2 K plus timbru 30 bani.

b) Certificat de frecvență, de moralitate etc. costă 1 K plus timbru 30 bani.

c) Extras de pe certificatul de maturitate costă 5 K plus timbru 1 K.

d) Certificate speciale de altă natură costă 5 K plus timbru 1 K.

§ 21. Dacă certificatul cerut e mai vechiu ca de pe cei trei ani din urmă, taxa se plătește îndoit.

§ 22. Toți ceilalți elevi, cari doresc să fie scutiți de didactru, vor înainta până cel mai târziu în 30 septembrie v. pentru semestrul I. și până cel mai târziu 28 februarie v. pentru semestrul II., direct la Eforia școlară, petițiuni speciale înzestrate cu atestat de paupertate, respective în caz de avere cu extras dela cartea funduară și cu testimoniul sau coduita școlară. Petițiunile înaintate după aceste termene nu se vor lua în considerare. Acei școlari, cari n'au din studii cel puțin nota „bine” și moralitate „bună”, nu vor fi scutiți de didactru.

§ 23. Scutiri se pot face absolut numai dela plățirea didactrului școlar. Celelalte taxe sunt obligați să le plătească toți școlarii fără deosebire și dela plățirea acelor nu poate fi nimenea dispensat sub nici o împrejurare.

§ 24. Didactrul și taxele școlare arătate se achită la casa Eforiei școlare în chipul următor:

1. Până la 5 septembrie v. toate taxele laterale; fără plățirea cel puțin a acestor taxe nici un elev nu va fi înscris.

2. Jumătate din suma didactrului se va plăti până cel mai târziu la 31 decembrie v.

3. A doua jumătate a didactrului se va plăti până cel mai târziu la 31 decembrie v.

Acei școlari, cari nu vor achita didactrul până terminile arătate, vor fi îndepărtați din institut și despre această îndepărțare va fi încunostințat părintele, tutorul sau îngrijitorul respectivului elev. Restanțe sau amânări de plată nu se admit.

Fiecare elev e dator a avea la începutul anului școlar toate cărțile necesare *nouă și în bună stare*, deoarece legile școlare opresc traficul de cărți și recvizite și folosirea de cărți vechi și necorăspunzătoare. Cărțile vor purta viza institutului alături cu numele elevului.

Chipul și uniforma proprie a școlii comerciale, fiecare elev e dator a și-le procura deja la înțrarea în școală, fiind obligatorii pentru toți elevii. Pentru orice informațiuni mai detaliate părinții și tutorii școlarilor să se adreseze la Direcțiune.

*Direcțiunea școlii comerciale
sup. gr. or. române, Brașov.*

Aviz!

Testimoniul de evalueare prețescă, obținut în luna februarie 1897 mi-a perit în mod necunoscut. Cine știe de el, rog să mă avizeze.

Suiugd la 7 iulie n. 1913.

Cu stimă
Mihail Caba
preot ort.

CRONICA.

Aviz dlor învățătorii! Incurând apare în tipografia diecezană din Arad manualul „Curs practic de limba maghiară partea III” de I. Vuia, care va cuprinde restul întregului material — impus prin ordinele în vigoare — din geografie, istorie, constituție și aritmetică; așa că învățătorii școllelor comunale și confesionale, cari primesc ajutor de stat, vor putea satisface toate res. ministeriale de sub Nr. 80.000/1910, fără a mai uză de manuale străine Caransebeș 14 iulie 1913. Iuliu Vuia.

Concurse.

Pentru îndeplinirea posturilor învățătorești vacante din inspectoratul Beliului se publică concurs cu termen de alegere 30 de zile dela prima publicare:

1. Calacea: salar în bani 600 cor.

2. Chișlaca: salar în bani 304 cor. 7 jughere pământ 120 cor. 13¹/₂ cubule cucuruz a 10 cor. lemne 12 metri a 3 cor.

3. Craiova: în bani 300 cor. 4 jugh. pământ: 70 cor. 12 cub. bucate: 144 cor. 8 org. lemne 80 cor.

4. Coroiu: în bani 600 cor

5. Dumbrăvița de codru: 500 cor. în bani.

6. Groși-Bârzești: în bani 88 cor. 15¹/₂ șinice bucate: 186 cor. 8 orgii de lemne: 80 cor.

7. Măraș Săcaci: în bani 222 cor. 16 cubule bucate: 192 cor. câte 1 litru fasoale și câte 1 porție fân și pae; 8 stângini de lemne: 80 cor.

8. Biușânmiclăuș: în bani 600 cor.
9. Suplac: 300 cor. în bani, 12' cub. bucate, 144 cor. 6 orgii lemne: 70 cor
10. Susag Tâlmaci: în bani 400 cor. 20 cubule bucate: 240 cor.
11. Ursad: 600 cor.
12. Urvișiu de Biuș: 500 cor.

Cătră aceste beneficii se adaugă stolele cantorale îndatinate, locuințe acomodate cu grădini pentru legume. Din lemne vor fi a se încălzi și salele de învățământ. Pentru întregirea salarelor și cvinevenalelor se va recurge la stat.

Reflectanții au a se prezenta la sf. biserici din comunele unde voesc a recurge pentru a-și dovedi desteritatea în tipic și'n cântare, iar recursurile instruate conform prescrișelor §. 58 din Regulam. școlar, au ale înaintă la subscrisul în Feketegyörös.

Pentru comitetetele parohiale.

Petru Serbu protopop.

—□—

1—3

Pentru îndeplinirea stațiunii învățătoresți vacantă din **F. Giriș** (Feketegyörös) se publică concurs cu termen de alegere de 30 zile dela prima publicare. Emolumentele sunt:

1. Bani în număr 240 cor.
2. Pământ arător 4 jughere 140 cor.
3. Competință de pășunat 6 jugh. catastr. 96 cor.
4. Bucate 20 cubule grâu și cucuruz 240 cor.
5. Pentru lemne, bani: 120 cor.
6. Stolele cantorale îndatinate: 100 cor.
7. Locuință cu grădină de legumi: 100 cor.

Doritorii de a ocupa acest post învățătoresc, să-și trimită recursurile lor adresate comitetului parohial, la subscrisul, având până la alegere a se prezenta la sf. biserică pentru a-și dovedi desteritatea în tipic și'n cântare.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: *Petru Serbu* protopop.

—□—

1—3

Pentru îndeplinirea parohiei vacantă **Groși** (Tönköd) cu filiala **Bârzești** de clasa III cu aprobarea Venerabilului Consistor din Oradea mare de sub Nr. 1777/B. 1913 se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare.

Beneficiul constă din 1. Bir din matră dela 183 căși, iar din filie dela 40 nre, câte 10 litre cucuruz și 7 $\frac{1}{2}$ litre grâu. 2. Stolele uzuale. 3. Întregirea dotațiunii dela stat.

De locuință se va îngriji alegândul paroh, carele e îndatorat a catehiza elevii școlii de acolo fără altă remunerare.

Reflectanții în cutare duminică ori sărbătoare au a se prezenta la sf. biserică spre a celebra, predica și cânta; iar recursurile adresate comitetului parohial să le trimită la subscrisul în Feketegyörös.

Dat din ședința comitetului parohial ort. rom. din Groși ținută la 1/14 iulie 1913.

Solomon Duma
președinte.

Ambroziu Papp
notar.

În conțelegere cu mine: *Petru Serbu* protopop.

—□—

1—3

Pentru îndeplinirea stațiunii învățătoresți din **Henkeres** (Hinchiriș) se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în organul oficial, pe lângă următoarele emolumente:

1. Bani gata 600 cor. dela comuna bisericăscă.

2. Întregirea legală dela stat.
3. Locuință și grădină.
4. Stolele îndatinate.
5. Pentru participare la conferință și scripturiscă 20 cor.

6. De încălzitul salei de învățământ se va îngriji comuna bisericăscă.

7. Alesul învățător va fi îndatorat a conduce strana în dumineci și sărbători fără altă remunerare.

Concurenții pe lângă stricta observare a dispozițiilor statutare și regulamentare își vor înaintă recursurile la P. O. oficiu protopopesc din (Vașcău) Vaskoh și prezentându-se la sfta biserică în cutare duminică ori sărbătoare spre a-și arată desteritatea în cântare și tipic.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu *Adrian P. Deseanu* protopresbiter.

—□—

1—3

Conform ordinului consistorial de dttu 11/24 maiu 1913 Nr. 2803/1913 se escrie concurs pentru îndeplinirea parohiei de clasa I. din **Lipova** devenită vacantă prin strămutarea părintelui protopop **Florian Roxin** fost paroh local, la parohia și protopresbiteratul **Buteni**, cu termen de 30 zile dela prima publicare în organul oficial „Biserica și Școala”.

Beneficiul împreunat cu aceasta parohie este:

1. Una sesiune parohială.
2. Venitul alor 2 tăchie ($\frac{2}{4}$ jughere pământ).
3. Birul legal.
4. Stolele legale.

5. Eventuala întregire dela stat precum s'a stabilit. Alesul va suportă toate dările publice după întreg venitul beneficiat, va împlini toate funcțiunile în parohia sa și va catehiza la toate școlile confesionale din loc fără altă remunerare specială.

Dela reflectanți se pretinde ecalificațiunea prescrișă prin concluzul Ven. Sinod eparhial de sub Nr. 84 II. pentru parohiile de clasa primă, având recursurile adjustate cu documentele recerute și adresate comitetului parohial din Lipova a se înaintă P. On. Oficiu protopresbiterat din Lipova (Lippa) în terminul concursual.

Reflectanții sunt datorii a se prezenta în una din dumineci ori sărbători în sf. biserică din Lipova cu observarea strictă a dispozițiilor §-lui 33 din Regulamentul pentru parohii spre a-și arată desteritatea în cele rituale și oratorie.

Lipova din ședința comitetului parohial ținută la 21 maiu (3 iunie) 1913.

Dr. Alecsandru Marta
preș. com. par.

Iuliu Onu
not. com. par.

În conțelegere cu *Fabriciu Manuilă* protopresbiter.

—□—

1—3

Pentru întregirea definitivă a postului învățătoresc dela școala conf. gr.-or rom. din **Brestovaț** (Aga) tractul **Belințului**, se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Biserica și Școala”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. În bani gata 141 cor. 60 fileri.
2. 720 litri grâu, prețuite în 81 cor. 60 fileri.
3. 720 litri cucuruz, prețuite în 60 cor.
4. 3 jughere 695□ pământ, parte arător parte fanat prețuit în 80 coroane.
5. Locuință liberă cu grădină intra și estravilană de 705□ la olaltă.

6. Pentru conferință 10 cor.

7. Pentru scripturiscă 10 cor.

Intregirea până la 1200 cor. se va cere dela stat, pentru că comuna bisericească nu o poate garanta în nici un caz.

Dările publice le va suporta alesul dela ziua în care va intra în beneficiu.

Alesul, fără altă remunerație, e oblicat să presteze serviciul cantoral, atât, în, cât și afară de biserică.

Reflectanții la acest post au să-și ajusteze petițiile concursuale cu următoarele documente:

1. Extras de botez din matricula botezaților a bisericii.

2. Extras de naștere din matricula civilă.

3. Diploma de învățător.

4. Atestat de apartinență (illetőségi bizonyítvány) dela antistia comunei natale a concurentului.

5. Atestat despre serviciul de până acum al reflectantului.

Petițiile concursuale trebuie așternute comitetului parohial din Brestovaț (Aga) pe calea oficiului protopopesc din Belinț (Belenceze Temes-megy) iar reflectanții trebuie să se prezenteze odată, într'o duminică ori sârbătoare, în sf. biserică din Brestovaț, spre a-și arăta desteritatea în cântare și în lipie.

Comitetul își rezervă dreptul de a preface naturalele în bani, după prețul fixat în acest concurs.

Comitetul parohial.

În înțelegere cu mine: *Gherasim Sêrb*, protopresbiter.

—□— 1—3 gr.

Pentru îndeplinirea parohiei vacante din Nermiş (Nyermegy) de clasa a III-a, amăsurat aprobării Venerabilului Consistoriu de sub Nr. 1418/95 B. a. c. se publică concurs cu termen de alegere de 30 zile dela prima publicare.

Emolumentele sunt:

1. Casă parohială cu supraedificatele.

2. Pământ arătoriu de 3 jughere.

3. Bir preoțesc dela fiecare Nr. de casă câte o măsură (30 litre) de bucate jumătate grâu, jumătate cucuruz.

4. Stolele obișnuite.

5. Intregirea dotațiunii dela stat.

Doritorii de a fi aleși, în cutare duminică ori sârbătoare au a se prezenta la sf. biserică spre a-și dovedi desteritatea în cele rituale și în predicare, având îndatorirea de a predă studiul religiunii elevilor școlii din loc fără altă remunerație; iar recursurile adresate comitetului parohial, au a-le înainta la scrisul în Feketegyörös.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu mine: *Petru Serbu*, protopop.

—□— 1—3

Pentru întregirea postului de învățător dela școala conf. gr. or. rom. din Paniova, se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Biserica și Școala“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. În bani gata 409 cor.

2. În naturalii 11 măji metrice grâu și 11 măji metrice cucuruz, prețuit în 308 coroane.

3. Venitul dela 2 jughere pământ, parte arător, parte fână, prețuit în 60 coroane.

4. Eventuală întregire dela stat.

5. Dela înmormântare de om mare 1 cor. de copil sub 8 ani 60 fileri, și dela sfințirea casei 20 fil. unde este poftit.

6. Pentru conferință 20 coroane.

7. Petru scripturistică 10 coroane.

Locuință liberă, cu 2 chilii, cămară, bucătărie, grajd, șopru și grădină lângă școală.

De încălzirea salei de învățământ se îngrijește comuna bisericească.

Darea după cele 2 jughere pământ o plătește alesul învățător.

Fără altă remunerație, alesul învățător va fi dator să presteze serviciul cantoral și în dumineci și sârbători să conducă pe elevi la biserică.

Reflectanții la acest post au să-și instrueze petițiile cu următoarele documentele originale:

1. Extras de botez din matricula botezaților.

2. Extras de naștere din matricula civilă.

3. Diploma de învățător.

4. Atestat de apartinență (illetőségi bizonyítvány) dela antistia comunei natale a concurentului.

5. Atestat despre serviciul pe până aci al concurentului.

Într'o duminică sau într'o sârbătoare au să se prezenteze în sf. biserică din Paniova (Panyó), spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipic.

Petițiile concursuale le aștern comitetului parohial din Paniova, pe calea oficiului protopopesc din Belinț (Belenceze, Temes-megy).

Comitetul parohial.

În conțelegere cu mine: *Gherasim Sêrb*, ppresbiter.

—□— 1—3 gr.

În conformitate cu ordinu Ven. Consistor diecezan gr. or. rom. al Aradului Nr. 5573/913, se scrie concurs pentru îndeplinirea stațiunii învățătoresți cantorale dela școala gr. or. rom. elem. din Bodești (Bogyfalva) cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Biserica și Școala“.

Emolumentul sunt:

1. În salar fundamental din cassele cult. din comunele aparținătoare: Bodești 298 cor. 64 fil. Mermăști 149 cor. 36 fil.

2. Intregirea salarului învăț. cu ajutorul de stat conform art. XXV 1907 a fost pusă în curgere cu Nr. 121,342/910; deci salarul se consideră asigurat și conform art. XVI 1913 prin ajutor de stat.

3. Lemne focali în bani dela Bodești 64 cor. dela Mermăști 40 cor.

4. Venite cantorale dela Bodești 40 cor. dela Mermăști 20 cor.

5. Uzfructul unui pământ 10 cor.

6. Spese de conferințe inv. 30 cor.

7. Scripturistică 20 cor.

De locuință se vor îngriji comunele bis. luând în chiriă și până când vor edifica.

Alesul învățător va fi îndatorat să provadă cantoratul în și afară de biserică să catehizeze elevii și să-i conducă în dumineci și sârbători la biserică fără altă remunerație.

Reflectanții sunt poftiți să-și înainteze recursurile lor adresate comitetului parohial din Bodești—Mermăști pe calea oficiului protopopesc al Halmajului (Nagyhalmagy) în terminul susindicat, ajustându-le cu următoarele documente în original: a) Extras din matricula bis. eventual și din cea civilă. b) Diploma învățătorescă. c) Atestat de apartinență (illetőségi bizonyítvány) din comuna natală. d) Eventuale atestate de servicii. e) Declarația că și-a împlinit ori nu stagiul militar (eventual când va servi ca voluntar pe 1 an.

Totodată sunt poftiți să se prezenteze în vre-o duminică ori sârbătoare sub durata concursului în bi-

sericile din Bodești și Mermești spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic, făcându-se astfel cunoscuți și poporului.

Comitetul parohial.

In conțelegere cu: *Cornel Lazar*, ppresbiter inspector școlar.

—□—

1—3

Pentru îndeplinirea postului învățătoresc-cantoral dela școala gr. or. rom. elem. din Iosaș se escrie concurs cu termen de recurgere de 30 zile [dela prima publicare în foaia „Bis. și Școala“.

Emolumentele sunt:

1. Bani gata din cassa cult. 380 cor.
2. Naturale 12 Hl. pe $\frac{1}{2}$ grâu $\frac{1}{2}$ cucuruz prețuite în 138 cor.
3. Pentru lemne focali, din care este a se încălzi și școala prețuite în 100 cor. (din care 40 cor. numai p. învățator.
4. Intregirea salarului cu ajutor de stat conform art. de lege XXVII 1911 a fost pusă în curgere cu Nr. 74905/911 și 29640/912 deci întregirea conform art. XV 1913 este asigurată.
5. Locuință în natură cu [supraedificate și $\frac{1}{4}$ jugher de grădină pentru legumi.
6. Pentru scripturistică învăț. 5 cor.
7. Spese de conferințe inv. 16 cor.
8. Pentru curatorat 24 cor.
9. Dela înmormântări mari 1 cor. dela prunci 60 fileri.

Alesul învățator-cantor este dator să provadă cantoratul în și afară de biserică fără alta remunerație și să catehizeze elevii conducându-i în dumineci și sărbători la biserică.

Reflectanții sunt poștiți să-și substearnă pe calea oficiului protopresb. Nagyalmagy recursele lor la termenul susindicat adresate comitetului paroh. din Iosaș ajustate conf. §. 60 din Regulament cu următoarele documente în original: a) Extras din matricula bis. eventual și din cea civilă, b) Diploma învățătorescă. c) Atestat de apartinență (illetőségi bizonyítvány). d) Atestat de serviciu despre serviciile de până acum. e) Declarație că și-a făcut ori nu stagiul militar (eventual ca voluntar pe 1 an).

Dela recurenți se poștește să se prezenteze sub durata concursului în vre-o sărbătoare ori duminică în biserică din Iosaș spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic făcându-se astfel cunoscut poporului.

Din ședința comitetului paroh. din Iosaș ținută în 7 iulie n. 1913.

Gheorghe Costina
paroh, preș. com. par.

Irenție Iva
notar adhoc.

In conțelegere cu *Cornel Lazar* ppresb. insp. școl.

—□—

2—3

Pentru îndeplinirea postului de învățator dela școala populară din comuna Toboliu (Vizesgyán) protopopiatul Orășii mari, se publică concurs, cu termen de alegere de 30 de zile, dela prima publicare în organul Diecezan „Biserica și Școala“.

Emolumentele anuale sunt:

1. Bani gata 960 cor.; stolele cantorale 40 cor. Suma 1000 cor. salar fundamental, plătit în rate lunare sau trei lunare.
2. Cvincvenalele prescise de lege și întregirea sunt câștigate dela stat.
3. Pentru conferințe când va participa, diurnele legale.

4. Pentru scripturistică pe cum va fi de lipsă.

5. Cortel corespunzător în natură, și uzufructul grădinei de 480□, precum și celelalte edificii laterale, precum: grajd, cocină etc.

Dările publice după grădină și beneficiu, cad în sarcina alesului; de încălzirea și curățirea salei de învățământ, va îngriji comuna bisericească; Curățirea locuinței învățatorului, cade în sarcina alesului. Alesul e îndatorat a prestă, serviciile cantorale, în și afară de biserică, se instrueze elevii în cântările bisericești, și să-i conducă regulat, în dumineci și sărbători la sfta biserică. Pentru conducerea corului, se va asigură o remunerație specială, dacă e capabil și de fapt îl va și conduce.

La recurse sunt a se alătură următoarele documente: 1. Extras de botez. 2. Diploma de învățator și testimoniile școlastice despre absolvirea alor 4 clase medii, gimnaziale, reale sau civile. 3. Atestat de apartinență dela antistia comunală. 4. Atestat despre serviciul prestat de cumva a fost în serviciu învățătoresc.

Recursele adresate comitetului parohial din Toboliu (Vizesgyám) sunt a se înaintă, la oficial protopresbiteral din Oradea mare (Nagyvárád-velence) având reflectanții a se prezenta, în cutare duminică sau sărbătoare în sfta biserică din Toboliu, spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic.

Din ședința comitetului parohial, ținută la 29 iunie (12 iulie) 1913.

Georgiu Drimba
paroh, președinte.

Petru Tincău
notar.

In conțelegere cu: *Andrei Horvath* adm. protopop.

—□—

2—3

Pentru îndeplinirea postului învățătoresc dela școala confesională gr. ort. rom. din comuna Varviz ppresbiteratul Orășii-mari, devenită în vacanță prin trecerea la penziune a inv. Ioan Radovici se escrie concurs cu termen de alegere de 30 zile dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala“ pe lângă următoarele emolumente:

1. Salar în bani gata dela comuna bisericească: 600 coroane.
2. Locuință cu 2 odăi padimentate, culină și cămară.
3. Stolele cantorale îndatinat.
4. Completarea salarului fundamental precum și a cvinevenalelor se vor acoperi din ajutor de stat. De curățitul și încălzirea salei de învățământ se va îngriji comuna bisericească.

Alesul va prestă serviciile cantorale în și afară de biserică, va conduce elevii la serviciile divine, va instrua elevii în cântările bisericești și va conduce școala de repetiție fără altă remunerație.

Recursele ajustate conform dispozițiilor Regulamentului din vigoare sunt a se înaintă la Prea On. Oficiu ppresbiteral în Oradea mare. Reflectanții vor avea să se prezinte în vre-o duminică ori sărbătoare în sfta biserică din loc spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic.

Din ședința comitetului parohial, ținută în Varviz, la 20 iunie (3 iulie) 1913.

Ioan Popa
paroh, preș. com.

Petru L. Raicu
not. com.

In conțelegere cu: *Andrei Horvath* adm. protopop. inspector școlar.

—□—

2—3

Pentru îndeplinirea postului învățătoresc vacant din Prăjești (Parázs) se escrie concurs cu termen de

30 de zile dela prima publicare în organul diecezan.

Emolumentele: a) 300 cor. din cassada epitropiei culturale, b) venite stolare 10 cor., c) pământ învățătoresc cu dreptul de pășunat rescumpărat în bani: 160 cor., d) 9-60 Hl. bucate rescumpărate în bani 124 80 cor., e) 60 l. mazere rescumpărată în bani 8-40 cor. f) 16 metri de lemne pentru învățător rescumpărate în bani împreună cu cărăușie 80 cor., g) Conferință 6 cor. Locuință în natură și grădina de legume.

Întregirea salariului dela stat e în curgere.

Reparări mai mici și curățirea la locuința învățătorului, atât pe din lăuntru cât și pe din afară, cade în sarcina învățătorului, iar a salei de învățământ în sarcina comunei bisericești.

Alesul va prevedea cantoratul fără alta remunerare.

La recurse sunt a se alătura în original următoarele documente: 1. Estras de botez. 2. Diploma de învățător. 3. Atestat de apartinență. 4. Atestat de serviciu.

Recursele adresate comitetului parohial din Prăjești, sunt a se înainta oficiului pbbiteral din Buteni (Körösbökény), având reflectanții a se prezenta în cutare duminică ori sârbătoare în sfânta biserică din Prăjești spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipic.

Din ședința com. par. ținută la 23 iunie v. 1913.

Petru Lazar
paroh, preș. com. par.

Augustin Jurcău
not. com. par.

În conțelegere cu: *Florian Roxin* pbbiter, insp. școl.
—□— 2-3

Amă urat ordinului Vener. Consistor diecezan gr. or. din Arad de Nr. 3463/1913, se escrie concurs pentru îndeplinirea stațiunii învățătoresci cantonale dela școala gr. or. rom. elem. din Valeamare (Zarândpatak protopopiatul Halmajului) cu termen de recurgere 30 zile dela prima publicare în foaia oficioasă „Biserica și Școala“.

Emolumentele sunt: 1. Salar în bani gata din cassa cult. 400 cor.

2. Naturale 12 Hl pe $\frac{1}{2}$ grâu $\frac{1}{2}$ cūcuruz evalante în 138 cor.

3. Pământ școlar $7\frac{1}{2}$ jughere în valoare anuală, 42 cor.

4. Lemne pentru școală și învățător se îndatorează comuna a le aduce la fața locului, din cari partea învățătorului face 20□ metri prețuite în 100 coroane.

5. Întregirea salariului învățătoresc conform art. XVI 1913 cu ajutor de stat se sperează corespunzând școala întru toate recerînțelor legii.

6. Pentru scripturistică 15 cor.

7. Spese de conferințe 16 cor.

8. Cvârtir liber și grădina precum și supraedificate.

Se obsearvă că dările publice după pământul inv. e îndatorat să le solvească învățătorul ales, se îndatorează totodată alesul să provadă cantoratul în și afară de biserică, să catehizeze elevii și să-i conducă la biserică în sârbători și dumineci, fără altă remuneratiune.

Reflectanții sunt poftiți, ca recursele lor adresate comitetului parohial din Valeamare să le susțearnă pe calea oficiului protopresbiteral gr. or. al Halmajului (Nagyhalmagy), în termenul susindicat și ajustate conform §. 61 din Regulament cu următoarele documente în original: a) extras din matricula bis. eventual și din cea civilă. b) Diploma învățătorescă. c) Atestat de apartinență (illetőségi bizonyítvány). d) Atestat de servicii despre serviciile de până acum. e) Declarația

că și-a făcut ori nu stagiul militar (eventual când servește ca voluntar pe 1 an).

Recurenții sunt poftiți să se prezenteze în vre-o duminică ori sârbătoare în biserică din loc spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic făcându-se astfel cunoscuți poporului.

Din ședința comitetului parohial din Valeamare ținută la 30 iunie (13 iulie) 1913.

Ioan Sărac,
paroh preș.

Mihail Oarcea,
not. adhoc.

În conțelegere cu: *Cornel Lazar*, ppresbiter inspector școlar.

—□—

1-3

Pentru îndeplinirea pōstului de învățător la școala confesională ort. rom. din Suiugd (Szűnyogd), tractul Orășii-mari, se publică concurs cu termen de alegere de 30 zile dela prima publicare în foaia „Biserica și Școala“, pe lângă următoarele:

Emolumentele sunt: 1. Dela parohie bani gata 600 cor. 2. Întregirea salariului conform legii se va cere dela stat. 3. Locuință liberă 1 odaie, bucătărie, cămară grădina. 4. Pentru cantorat stola îndatinată.

Curățirea și încălzirea salei cade în sarcina parohiei.

Alesul învățător va avea să provadă și cantoratul în și afară de biserică, să instrueze elevii în cântările bisericești, să conducă școlarii regulat la sf. biserică.

Reflectanții au să-și înainteze petitele ajustate cu documentele de lipsă adresate comitetului par. din Suiugd în termenul regulamentar la P. On. oficiu protopopesc în Oradea-mare, prezentându-se în vre-o duminică sau sârbătoare în sf. biserică, pentru a-și arăta desteritatea în cântare și rânduiala bisericeii.

* Suiugd, din ședința comitetului parohial ținută la 29 iunie (12 iulie) 1913.

Mihai Caba,
par. preș. com.

Vasilie Papp,
not. com.

În conțelegere cu: *Andrei Horvath*, adm protopop inspector școlar.

—□—

1-3

Pentru postul de învățător din Teș (Tésfalu), tractul Belințului, se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Biserica și Școala“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: 1. În bani gata dela comuna bisericească 691 coroane.

2. Întregire dela stat votată deja 309 cor.

3. Eventuala întregire dela stat în senz. art. de lege XVI din 1913.

4. Dela înmormântare simplă 40 fl. cu liturgie 1 coroană.

5. Pentru conferință 12 cor.

6. Pentru scripturistică 8 cor.

7. Locuință liberă, cu 2 chilii, bucătărie, cămară, cu supraedificate și grădina lângă școală.

Darea după grădina cade în sarcina alesului.

De încălzirea și curățirea salei de învățământ se îngrijește comuna bisericească.

Alesul e dator să presteze servicii cantonale în și afară de biserică, să învețe pe școlari cântările bisericești și în dumineci și sârbători să-i conducă la sf. biserică, fără altă remuneratiune.

Reflectanții la acest post să-și ajusteze petițiile concursuale cu următoarele documente:

1. Extras de botez din matricula bisericească:

2. Extras de naștere din matricula civilă.
 3. Diploma de învățator.
 4. Atestat de apartinență (illetőségi bizonyítvány) dela antis ia comunală unde s'a născut.
 5. Atestat despre eventualul serviciu prestat până aci.
- Petițiile sunt a se trimite comitetului parohial din Tees (Tésfalu), pe calea oficiului protopopesc din Belinț (Belenceze, Temes-megye), iar reflectanții, într-o duminică ori sârbătoare, trebuie să se prezenteze în sf. biserică din Tees, spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipic.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu mine: *Gherasim Sêrb*, ppresbiter.
—□— 1—3 gr.

Pentru îndeplinirea definitivă a stațiunii învățăto-rești-cantorale dela școala gr. or. rom. elem. din Vidra (protopresbiteratul Halmagiului) devenită în vacanță prin moartea învățătorului Gh. Petrișor, — pe lângă observarea §-ului 51 din Regulam., se escrie concurs cu termen de recurgere de 30 zile dela prima publica-re a concursului în foaia of. „Biserica și Școala“.

Emolumentele sunt:

1. În bani gata din cassa cult. 554 cor.
2. Lemne focali pentru învăț. 4 orgii prețuite 36 coroane.
3. Dreptul de pășunat alor 4 vite în pascul urb. 10 coroane.
4. Salarul conf. art. de lege XVII 1907 a fost întregit cu ajutor de stat, deci și conf. art. XVI 1913 se asigură tot cu ajutor de stat
5. Dela înmormântări mari, unde va fi poftit 1 cor, iar dela cele mici 50 fil.
6. Spese pentru conferințe inv. 20 cor.
7. Scripturistica 10 cor.

8. De locuință se va îngrijii comuna bis. în natura, deocamdată însă locuința învățătoarească nu este. De curatorat, încălzitul și curățitul salei de învățământ precum și de lemnele de lipsă spre acest scop se îngrijește comuna bis.

Se observează că dreptul văduvei înceată cu finea lui octomvrie ref. la 1/2 din salar, dar comuna bisericăască se va îngrijii și de nou alesul ca să-și primească leafa asigurată de comuna bis. și pe sept., oct. a. c.

Reflectanții sunt poftiți să-și subștearnă în terminul indicat recursurile lor adresate comitetului parohial din Vidra pe calea oficiului protopresb. al Halmagiului (Nagyhalmagy), având să le ajusteze cu următoarele documente în original: a) Estras de botez din matricula bis. eventual și din matricula civilă. b) Diploma învăț. c) Atestat de apartinență (illetőségi bizonyítvány) d) Atestatele de serviciu după serviciul de până acum. e) Declarația dacă și-a făcut ori nu stagiul militar (ev. ca voluntar de 1 an).

Alegândul învățător este dator să provadă catehizarea elevilor și instrucția în școala de repetiție, cantoratul în biserică și să-și conducă elevii regulat la biserică fără alta remunerație.

Dela r curenți se poștește ca sub durata concursului să se prezenteze în vre-o duminică ori sârbătoare în biserică din loc spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic făcându-se cunoscuți astfel și poporului.

Din ședința comitetului parohial din Vidra ținută la 7/20 iunie 1913.

Nicolau Sirca
paroh, preș. com.

Iacob Slicu
notar adhoc.

În conțelegere cu *Cornel Lazar* ppresbiter insp. școl.
—□— 3—3

Pentru îndeplinirea definitivă a stațiunii învățăto-rești-cantorale dela școala gr. or. rom. elem. din Hontșor (Honcér) protopresb. Halmagiului se escrie concurs cu termen de recurgere de 30 zile dela prima publicare în foaia „Biserica și Școala“.

Emolumentele sunt:

1. În bani gata din cassa cult. din Hontșor 378 coroane.
2. Naturale: 8:40 Hl. grâu, prețuit în 126 cor.
3. Cucuruz 8:40 Hl. prețuit în 92 cor. 40 fil.
4. Lemne focali 20□ prețuite în 100 cor.
5. Întregirea salarului inv. cu ajutor de stat a fost asigurată prin rezoluția Inaltului Ministru de culte și instr. publică de Nr. 91520/911 conform art. XXVII 1907 deci fără alta intervenire se consideră de asigurat salarul și conform art. XVI: 1913 tot cu ajutorul de stat.
6. Venite cantorale 6 cor.
7. Spese de conferință 10 cor.
8. Scripturistica 10 cor.
9. Locuință în natură cu 2 chilii, cuină, grajd și grădină de legumi.

Reflectanții sunt poftiți să-și subștearnă recursurile lor la termen adresate comitetului parohial din Hontșor pe calea oficiului protopresbiterat din Halmagi (Nagyhalmagy), având să le ajusteze cu următoarele documente în original: 1. Estras de botez din matricula bisericăască eventual și din matricula civilă. 2. Diploma învățătoarească. 3. Atestat de apartinență (illetőségi bizonyítvány). 4. Atestate de serviciu despre serviciul de până acum. 5. Declarația dacă și-a făcut ori nu stagiul militar (ca voluntar de 1 an).

Alegândul învățător este dator a provadă instrucțiunea și în școala de repetiție și să conducă strana provăzând agendele cantorale în și afară de biserică și să conducă elevii săi regulat la biserică în dumineci și sârbători.

Dela recurenți se poștește să se prezenteze sub durata concursului în vre-o duminică ori sârbătoare în biserică din loc spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic, făcându-se astfel cunoscuți poporului.

Din ședința comitetului par. din Hontșor ținută la 7 aprilie 1913.

Virgil Bulz
paroh, preș. com.

Vasiliu Drăi
notar adhoc.

În conțelegere cu mine *Cornel Lazar* ppresb. insp. școl.
—□— 3—3

Pe baza rezoluțiunii Veneratului Consistor de sub Nrii 7661/1904 și 2814/1913, se escrie concurs pentru postul de capelan temporal cu drept de succesiune pe lângă parohul deficient Ioan Ardelean din Chitighaz (Kétegyháza) com. Békés, protopresbiteratul Chișineu, cu termen de 30 zile dela prima publicare în foaia oficială „Biserica și Școala“.

Emolumentele sunt:

1. Una sesiune pământ, constatătoare din 63 jugh. 813□ pământ estravilan;
2. birul și stolele legale.

Alegândul capelan va beneficia din toate aceste beneficii și venite parohiale jumătate, având a suportă toate dările publice după venitul beneficiat de dânsul, va avea a se îngrijii de locuință pentru sine și e îndatorat a catehiza fără drept la remunerațiune la școlălele din comună.

Parohia fiind de clasa primă, dela reflectanți se cere evalueațiune conform concluzului Ven. Sinod eparhial de sub Nr. 84/1910.

Recursele astfel ajustate și adresate comitetului parohial din Chitighaz sunt a se trimite în termenul legal P. O. D. Dr. Dimitrie Barbu protopop Chișineu (Kisjenő) comit. Arad; având recurenții a se prezenta în vre-o duminică ori sârbătoare în sf. biserică din Chitighaz spre a-și arăta desteritatea în rituale, oratorie și cântare.

George Stan
preș. com. par.

Trăian Tabic
not. com. par.

In conțelegere cu: *Dr. Dimitrie Barbu* protopopul ort. rom. al tractului Chișineu.

—□—

3—3

Pentru îndeplinirea postului vacant de învățător la școala noastră confesională ort. rom. din Chesinț (protopopiatul Lipovei) se publică de nou concurs cu termen de recurgere 30 de zile dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala“.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Salar fundamental în bani gata 1000 cor.
2. Cărtir corespunzător cu grădina de legumi.
3. Pentru scripturistica 10 cor.
4. Pentru conferință 10 cor.
5. Dela înmormântări unde va fi poștit 1 cor.
6. Cvinvenalele legale se vor cere dela stat.
7. De curățirea și încălzirea saiei de învățământ va îngriji comuna bisericească, iar de curățirea și încălzirea locuinței învățătoresți va îngriji alesul.

Alesul învățător va avea să provadă cantoratul în strana dreaptă, să instrueze școlarii în cântările bisericești și să-i conducă la sf. biserică în dumineci, sârbători și toate funcțiunile liturgice, — fără altă remunerațiune.

Acei recurenți cari vor produce atestat despre desteritatea de a conduce cor vocal vor fi preferiți și vor avea o remunerațiune anuală de 100 cor. pentru carea vor fi îndatorii să înființeze și conducă cor vocal.

Reflecții au să-și aștearnă în termenul concursual recursele lor ajustate cu documente originale și anume: a) estras de botez din matricula bis. și estras de naștere din matricula civilă, b) diplomă de învățământ, c) atestat de apartinență dela antistia comunei natale, d) atestat despre serviciul de până aci și adresate comitetului parohial din Chesinț la Prea On. Oficiu protopopesc al Lipovei (Lippa) și să se prezinte în vre-o duminică ori sârbătoare în sf. biserică din loc spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic.

Dat din ședința comitetului parohial gr. ort. rom. ținută în Chesinț la 24 ianuarie (6 februarie) 1913.

Comitetul parohial.

In conțelegere cu protopresbiterul tractual *Fabriciu Manuila*, inspector școlar.

—□—

3—3

Pentru îndeplinirea postului învățătoresc vacant dela școala confesională gr.-ort. rom. din Bulza — tractul Lipovei — în nex cu ordinul Ven. Consistor de sub Nr. 1108/913 se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Biserica și Școala“.

Emolumentele sunt:

1. În bani gata 516 cor. 40 fil, dela comuna bisericească, iar 364 cor. întregire dela stat.
2. Pământ în valoare de 80 cor.
3. Pentru lemnele învățătorului 40 cor.
4. Cortel liber în noul edificiu școlar și grădina $\frac{1}{4}$ jugăr.
5. Pentru conferință 20 cor.
6. Pentru scripturistica 6 cor.
7. Cvinvenalele după serviciul prestat se vor cere dela stat.

Alesul învățător este îndatorat a ține strana cantorală în dumineni și sârbători, a instrui elevii în cân-

tările bisericești, a lua parte la mormântări și a conduce școala de repetițiune fără alta renumerațiune.

Reflecții sunt poștiți ca recursele ajustate cu documente originale și anume a) extras de botez din matricula bis. și extras de naștere din matricula civilă. b) diplomă de învățător c) atestat de serviciu de până aci. d) atestat de apartinență dela antistia comunei natale, — și adresate comitetului parohial din Bulza să le înainteze în termenul fixat P. O. Oficiu protopopesc gr.-ort. rom. din Lipova (Lippa) având a se prezenta în careva duminică ori sârbătoare în sf. biserică din Bulza spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipic.

Dat din ședința comitetului parohial gr.-ort. rom. ținută în Bulza la 23 iunie (6 iulie) 1913.

Comitetul parohial.

In conțelegere cu: *Fabriciu Manuila*, protopresbiter inspector școlar.

—□—

3—3 gr.

Licitațiune minuendă.

În temeiul decisului Ven. Consistor Nr. 3768/1913 se publică licitațiune minuendă cu oferte închise pentru darea în întreprindere a lucrărilor împreunate cu zidirea școalei confesionale gr. ort. rom. din Pustiniș, care se va ține acolo Joi în 18/31 iulie a. c. a. m. la 11 ore.

1. Ofertele închise au să fie prezentate la oficiul parohial din Pustiniș, ori la oficiul ppresbiteral gr. ort. rom. al Timișorii, cu 24 ore înainte de ținerea licitației, oferte mai târziu intrate nu se vor lua în considerare.

2. Prețul de întreprindere de 9687 cor. 57 fil., dela care reflecții au să alătore la ofertă, ori să predee episcopului cultural în bani gata ori în hârtii de valoare acceptabile 5% vadiu, pe care licitantul declarat de întreprinzător are să-l întregască la 10% din prețul de întreprindere.

3. Planul și preliminarul de spese se pot vedea la oficiul parohial din Pustiniș în original și la oficiul ppresbiteral gr. ort. rom. al Timișorii în copie autentică.

4. Pentru participare la licitațiune, sau pentru vederea celor de sub punct 3, reflecții nu pot să-și formeze nici un drept de diurne sau spese de călătorie.

5. Comitetul parohial își rezervă dreptul de a admite la licitație numai acele oferte, cari sunt venite dela arhitecți diplomați și a da în întreprindere lucrările aceluia, în care va avea mai multă încredere, fără privire la rezultatul licitațiunei.

Reflecții nu pot să fie prezenți la deschiderea în comitetul parohial. Despre rezultat vor fi încunoscințați de președintele comitetului parohial în trei zile după deschiderea ofertelor.

Pustiniș din ședința comitetului parohial ținută la 23 iunie (6 iulie) 1913.

Trăilă Sandu
președinte

Ioan Giulezean
notar.

In conțelegere cu *Ioan Oprea* adm. ppresb.

—□—

1—1

În temeiul ordinațiunii Venerabilului Consistor diecezan de Nr. 1017/1913 se publică licitațiune minuendă verbală pentru darea în întreprindere a renovării și acoperirii din nou a bisericii din Ciungani, (ppresb. Halmagiului) ce se va ține în școala din loc mercuri în 17/30 iulie a. c. orele 9 $\frac{1}{2}$ a. m.

1. Prețul esclămării conform planproiectului de spese face 3014 cor. 60 fil.

2. Reflectanții au să depună vadiu de 5% din prețul de sus în bani gata ori în hârtii de valoare acceptabile la mâinile episcopiei parohiale înainte de începerea licitațiunii.

3. Preliminarul și condițiile de licitație se pot vedea la preotul I. Petrișor cu locuința în Ocisor (Halta drumului de fer).

4. Pentru participarea la licitațiunea sau vederea planproiectului de spese reflectanții nu-și pot formula nici un drept de diurne sau spese de călătorie.

Comitetul parohial își rezervă dreptul de a da în întreprindere lucrările aceluia reflectant în care va avea mai multă încredere fără privire la rezultatul licitațiunii.

Din ședința comitetului parohial din Ciungani dela 8/21 iulie 1913.

Ioan Petrișor
paroh, preș.

Grohotean Alexandru
notar adhoc.

In conțelegere cu *Cornel Lazar* ppresb.

—□— 1—1

Pe baza planului și preliminarului de spese aprobat de Venerabilul Consistor sub Nr. 1457/1913 se prin aceasta se escrie concurs de licitațiune minuendă pentru darea în întreprindere a unei sale de învățământ, în comuna Husasău (Biharhoszuaszó) protopresbiteratul Tinca (Tenke), cu termin pe ziua de 20 iulie (2 august) a. e. la 2 ore d. a. în școala confesională din loc.

1. Prețul de esclamare 6750 cor. 8 fil. adecă șase mii șapte sute cincizeci cor. 8 fil.

2. Planul și preliminarul de spese se pot vedea la oficiul parohial local. Condițiunile se vor publica înainte de începerea licitațiunii.

3. Reflectanții vor avea să depună înainte de începerea licitațiunii vadiu de 10%, în bani sau hârtie de valoare, din prețul de esclamare.

4. Pentru participare nu poate nici un reflectant să și formuleze nici un fel de pretenziune față de comuna bisericească.

5. Comitetul parohial își rezervă dreptul de a da lucrarea în întreprindere fără privire la rezultatul licitațiunii aceluia reflectant, în care are mai multă garanță materială și morală.

Dat în ședința comitetului parohial gr.-or. rom din Husasău, ținută la 23 iunie (6 iulie) 1913.

Comitetul parohial.

In conțelegere au mine *Nicolae Rocsin* protopop.

—□— 2—2

BALLA FRIGYES és T-SA

PICTOR ACADEMIC.

INTREPRINDERE PENTRU PICTAREA ȘI ARANJAREA BISERICILOR

Întreprinde pentru pictarea de icoane sfinte, biserici; pregătește iconostasuri, iar cele vechi le reparaază, și primește totfelul de lucrări aparținătoare branșei acestela, cu prețuri ieftine, în execuția cea mai frumoasă și artistică.

ARAD, STR. DEÁK-FERENC Nr. 40 a. ◆ PALATUL BIS. GR.-CAT. ROM.

Tiparul și editura tipografiei diecezane din Arad — Redactor responsabil: Roman R. Ciorogariu.

A apărut

◆ CAZANIA ◆

cu litere latine în ediția nouă și costă exemplarul legat în pele roșie **Cor. 14.**

De vânzare la:

◆ LIBRĂRIA DIECEZANĂ, ARAD. ◆

TELEFON Nr. 138.

TELEFON Nr 138.

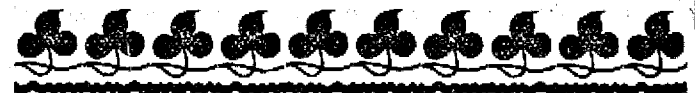
RUBINSTEIN MÓR

SPEEDITOR

TRANSPORTAJ CU AUTOMOBILE

Întreprinde tot felul de transportări, împachetări și vămuri. **Strămută** pe lângă rezponzabilitate, cu căruțele pt. transportul mobilelor de 6, 7, 8 și 9 metri, cari sunt scutite de viermi (stelnițe), și tapetate după sistemul francez, — în ori care parte a țării. Depozitul de ape minerale al domeniului contelui Schönborn Bucheim Frigyes Magazin stabil și umplere proaspătă a apelor minerale Szolyvai, Pannonia, Polenai și Luhi Erzsébet. Tot aici se capătă renumita apă „Málnási Borvíz” în sticle de 1 litru, care o transportă și la locuință, prin schimbul sticlei, sticla à 20 fil. Revanzătorii capă a rabat. Diferite mobile folosite, dar în stare bună, rămase îndărăt dela transportări și strămutări, se vând pe lângă prețuri excepționale ieftine. Casse de fier nouă sau folosite se află de vânzare pe lângă prețuri moderate.

ARAD, STRADA WEITZER JÁNOS. ◆ PALATUL MINORITILOR.

La Librăria Diecezană din Arad

se află de vânzare

Molitvelnicul cu litere latine

legat à cor. 14.

